

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 340/2010-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. L. H., K., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. S., s. r. o., Č., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 157/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. L. H. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. augusta 2010 doručená sťažnosť Mgr. L. H., K. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom Krajským súdom v Žiline (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 6 Co 157/2008. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 12. augusta 2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ 5. februára 2001 podal Okresnému súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) žalobu proti Ing. P. I. a MUDr. M. I. (ďalej len „žalovaní“)

vo veci práva prechodu. Domáhal sa vyslovenia práva prechodu cez parcely žalovaných na tom základe, že jeho právni predchodcovia už mali takúto prístupovú cestu, ktorú mu žalovaní v súčasnosti odmietajú umožniť používať. Rozsudkom okresného súdu č. k. 12 C 116/2001-206 z 20. júna 2005 bola žaloba sťažovateľa zamietnutá. Na základe jeho odvolania krajský súd uznesením sp. zn. 8 Co 472/2005 z 30. júna 2006 zastavil odvolacie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku. Sťažovateľ podal proti uzneseniu krajského súdu podnet generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky na podanie mimoriadneho dovolania. Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 20/2008 z 28. februára 2008 bolo uznesenie krajského súdu o zastavení odvolacieho konania zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie s konštatovaním, že krajský súd prekročil svoju právomoc, keď sám rozhodol o zastavení odvolacieho konania. Bol totiž oprávnený sťažovateľa iba vyzvať na zaplatenie súdneho poplatku. V následnom novom odvolacom konaní krajský súd bez nariadenia pojednávania (napriek výslovnej požiadavke sťažovateľa, aby bolo nariadené odvolacie pojednávanie) rozhodol rozsudkom sp. zn. 6 Co 157/2008 z 26. februára 2009 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil. V odôvodnení konštatoval, že okresný súd náležite zistil skutkový stav veci. Sťažovateľ nepreukázal existenciu tvrdeného práva prechodu, nevymedzil, odkedy malo toto právo prechodu existovať, a až na obhliadke konanej 31. júla 2003 poukázal na to, že toto právo existuje od štyridsiatych rokov. Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, podľa ktorého sťažovateľ neunesol ani bremeno tvrdenia, ale ani dôkazné bremeno, na základe ktorého by bolo možné zistiť, odkedy mala jeho oprávnená držba, resp. oprávnená držba jeho právneho predchodcu začať a dokedy mala trvať. Krajský súd ďalej konštatoval, že zo zisteného skutkového stavu podmienky na vydržanie práva vyplývajúceho z vecného bremena neboli splnené. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom namietal, že postupom krajského súdu, ktorý vo veci samej rozhodol 26. februára 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uznesením najvyššieho súdu (sťažovateľ neuvádza spisovú značku a dátum uznesenia, pozn.) bolo dovolanie odmietnuté. Najvyšší súd konštatoval, že podľa ustanovenia § 372p ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sa na konania začaté pred 15. októbrom 2008 použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak.

Podľa názoru sťažovateľa výklad najvyššieho súdu nie je celkom správny, pretože je v rozpore so zásadou právnej istoty, podľa ktorej by sa počas konania nemali procesné pravidlá meniť. Takýto postup pôsobí značne neisto a narúša právnu istotu účastníkov konania.

Sťažovateľ považuje za porušenie označeného základného práva najmä to, že krajský súd v odvolacom konaní začatom 7. septembra 2005 mal postupovať podľa Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného v čase podania odvolania, a teda nemal v odvolacom konaní aplikovať nové znenie ustanovenia § 214 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase jeho rozhodovania (umožňujúceho rozhodnúť bez nariadenia odvolacieho pojednávania), ale mal postupovať podľa ustanovenia § 214 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania odvolania (prikazujúceho rozhodnúť vo veci samej na odvolacom pojednávaní). Aj napriek zákonnému ustanoveniu § 372p ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku nie je podľa názoru sťažovateľa v súlade s princípmi spravodlivého súdneho konania meniť počas konania pravidlá a už raz nastavený systém. Podobným výkladom právnej normy by totiž dochádzalo k narúšaniu právnej istoty účastníkov konania. Spôsob rozhodnutia krajského súdu bez nariadenia odvolacieho pojednávania neobstojí v systéme práva Slovenskej republiky a porušuje právo na spravodlivé súdne konanie. Sťažnosť podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia uznesenia najvyššieho súdu.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označeného článku ústavy v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 6 Co 157/2008 s tým, aby bol rozsudok z 26. februára 2009 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Domáha sa napokon náhrady trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 303,31 €.

Z rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 157/2008 z 26. februára 2009 vyplýva, že ním bol vo veci samej potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 116/2001-206 z 20. júna 2005. Podľa dátumovej pečiatky okresného súdu rozsudok krajského súdu spolu so spisom okresného súdu sp. zn. 12 C 116/2001 bol okresnému súdu vrátený 16. apríla 2009.

Podľa zistenia ústavného súdu rozsudok krajského súdu sp. zn. 6 Co 157/2008 z 26. februára 2009 nadobudol právoplatnosť 5. mája 2009

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Predmetom sťažnosti je námietka, podľa ktorej postupom krajského súdu bola sťažovateľovi ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom, pretože krajský súd rozhodol v merite veci o odvolaní sťažovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Malo sa tak stať v dôsledku ústavne nekonformného výkladu

intertemporálneho ustanovenia § 372p ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Toto pochybenie krajského súdu nenapravil ani najvyšší súd v dovolacom konaní. Ani on totiž neuznal, že postupom krajského súdu bola sťažovateľovi odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom, pretože aj najvyšší súd uprednostnil doslovný výklad intertemporálneho ustanovenia pred výkladom ústavne konformným.

Zo sťažnosti je zrejmé, že táto z hľadiska uplatnenej argumentácie smeruje v skutočnosti proti uzneseniu najvyššieho súdu (bez bližšieho označenia jeho spisovej značky a dátumu vydania), ktorým nebolo dovolaniu sťažovateľa vyhovené.

Napriek uvedeným rozhodujúcim skutočnostiam však sťažovateľ označil za ďalšieho účastníka konania nie najvyšší súd, ktorý rozhodol (podľa názoru sťažovateľa protiústavne) v poslednej inštancii, ale krajský súd a za predmet konania označil porušenie označeného základného práva krajským súdom v odvolacom konaní.

Za uvedeného stavu považuje ústavný súd sťažnosť za oneskorene podanú.

Keďže podľa zistenia ústavného súdu napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť ešte 5. mája 2009, sťažnosť odovzdaná na poštovú prepravu 12. augusta 2010 bola podaná dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2010